

VERGADERING GEMEENTERAAD 2015

VOORSTEL

Registratienummer: 1204420
Bijlage(n) 5
Onderwerp Visie en verordening beschut werk nieuw

Middenbeemster, 9 juni 2015

Aan de raad

Inleiding en probleemstelling

De Participatiewet is gericht op iedereen die in staat is om te werken. De Participatiewet gaat gepaard met nieuwe arbeidsmarktinstrumenten. Eén van de instrumenten is een *nieuwe vorm* van beschut werk (in het vervolg beschut werk nieuw genoemd). Gemeenten zijn verplicht om hier beleid op te maken en bepalingen vast te leggen in een verordening. De beleidsvrijheid is groot; dat wil zeggen gemeenten bepalen zelf de wijze waarop invulling wordt gegeven aan dit instrument.

De Participatiewet benoemt de doelgroep voor beschut werk nieuw als volgt: *Mensen die uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden hebben tot arbeidsparticipatie.* Voor Beemster gaat het om naar schatting zo'n 0,5-1 persoon vanaf 2016 per jaar.

Op hetzelfde moment spelen belangrijke- overstijgende- ontwikkelingen een grote rol bij de invulling van beschut werk nieuw:

- De transities zorgen voor een heel nieuw speelveld voor gemeenten waardoor nieuwe inzichten en mogelijkheden (tot samenwerking) ontstaan;
- De transformatie van het sociaal domein is (steeds meer) gericht op de klant en niet op de regeling;
- Inherent aan de transformatie is het zoeken naar slimme verbindingen binnen het hele sociale domein. Zo is de gemeente ook verantwoordelijk voor de (arbeidsmatige) dagbesteding vanuit de WMO die betrekking heeft op ongeveer dezelfde groep mensen;
- Bezuinigingen op de budgetten, waaronder het Participatiebudget, dwingen ons tot andere keuzes.

Bij de invulling van beschut werk nieuw is het de vraag hoe we slimme verbindingen tot stand kunnen brengen en vanuit het nieuwe speelveld op een andere manier kunnen kijken naar ondersteuning van mensen met beperkingen. Op een manier die past bij de huidige tijdsgeest en bestand is tegen veranderingen in het dynamische veld waarin we ons begeven en die bovendien financieel houdbaar is.

In de visie over beschut werk nieuw staat de vraag centraal: *hoe kunnen we ervoor zorgen dat zoveel mogelijk mensen mee kunnen doen in de maatschappij en dat we zoveel mogelijk kunnen bereiken met beschikbare middelen?* Afgeleid daarvan is de vraag ten aanzien van

beschut werk nieuw: welke ondersteuning bieden we mensen die alleen onder specifieke omstandigheden kunnen werken?

Oplossingsrichting

In de visie worden 2 oplossingsrichtingen uiteen gezet:

A. Een klassieke werkplek met loongebouw en indicatie van het UWV;

In deze wettelijke regeling gaat het om werk dat onder een cao valt en waarvoor je loon en pensioen krijgt. In dit scenario draagt de gemeente de kandidaat voor aan het UWV en stelt het UWV de indicatie vast. Als de indicatie wordt afgegeven door het UWV dan heeft gemeente *plaatsingsplicht*. Gemeenten moeten dan een beschutte werkplek aanbieden met een beloning op basis van de cao.

B. Een plek in de maatschappij die passend is voor de klant- al dan niet loonvormend- waarbij huidige participatiemogelijkheden worden benut.

In dit scenario richten de regels ten aanzien van beschut werk nieuw zich op het bieden van een plek in de maatschappij waar mensen een betekenisvolle dagbesteding hebben of waar mogelijk kunnen werken onder specifieke omstandigheden. We gaan uit van wat ertoe doet voor een persoon en zoeken daar een passende plek bij. Nadrukkelijk wordt de verbinding met arbeidsmatige dagbesteding genoemd. De voorzieningen die vanuit gemeente worden aangeboden zijn gebaseerd op maatwerk en gericht op het bieden van een beschutte plek.

Het verschil met het eerste scenario is dat het niet hoeft te gaan om loonvormend werk. Daarnaast volgen we niet de procesgang naar het UWV waar indicatie nodig is en de gemeente plaatsingsplicht heeft en structureel vast zit aan een loongebouw.

Bij de beleidskeuze spelen twee factoren een rol.

1. De mens

We gaan steeds meer uit van meedoen in de breedste zin van het woord. En dat is maatwerk. We werken aan een inclusieve samenleving waar stempeltjes en indicaties niet leidend zijn. De Participatiewet gaat ten slotte uit van één regeling voor de onderkant. Scenario A biedt kansen voor een relatief klein groepje kwetsbaren. De keerzijde is echter de rechtsongelijkheid die het teweeg brengt ten opzichte van mensen die deze bijzondere rechten niet hebben. Al jaren komt een groep wvb'ers niet of moeilijk aan het werk vanwege andere problematiek die meer psychisch van aard zijn. Ook zien we dat mensen binnen de arbeidsmatige dagbesteding feitelijk veel dezelfde kenmerken hebben als deze doelgroep voor beschut werk.

2. De financiën

De invulling van beschut werk nieuw zoals in scenario A is geschetst is relatief duur met een groot financieel risico en een langdurige verplichting. In een situatie waar gemeenten al fors moeten bijleggen op de bestaande sociale werkvoorziening, en waar de SW-subsidie jaarlijks afneemt kan beschut werk nieuw een flinke aderlating zijn. Daarnaast krimpt het Participatiebudget aanzienlijk en moeten keuzes gemaakt worden in besteding van het budget. De toekenning van beschut werk nieuw is bovendien onomkeerbaar. Het beperkt daardoor de ruimte om andere mensen in de bijstand participatie-ondersteuning te bieden.

Voorgestelde oplossing

U wordt voorgesteld te kiezen voor scenario B: *een plek in de maatschappij die passend is voor de klant- al dan niet loonvormend- waarbij huidige participatiemogelijkheden worden benut*. In deze visie staat de mens centraal en wordt gebruik gemaakt van de huidige mogelijkheden in het sociaal domein.

Nadrukkelijk wordt de verbinding met arbeidsmatige dagbesteding gemaakt, maar ook met andere arbeidsmarktinstrumenten die binnen de Participatiewet kansen scheppen voor deze doelgroep.

Deze keuze betekent dat we vooralsnog niet kiezen voor scenario A waarbij beschut werk nieuw een fysieke werkplek is met loongebouw, indicatie van het UWV en bijkomende bureaucratie. Dat betekent NIET dat we geen beschutte plekken zoeken voor deze doelgroep. Om de doelgroep een passende beschutte plek te kunnen bieden zullen we vooral de onderlinge verbinding, samenwerking en ontwikkeling gaan zoeken en in dienst stellen van de klant.

Wijziging re-integratieverordening (artikel 8a lid 1 onderdeel e van de Participatiewet):

Op 18 december is de re-integratieverordening vastgesteld. Ten aanzien van twee artikelen uit de re-integratieverordening stellen wij wijzigingen voor.

Wijziging re-integratieverordening Participatievoorziening beschut werk (artikel 9)

Deze tekst is niet meer in lijn met de visie op beschut werk nieuw en behoeft aanpassing. De gewijzigde tekst van artikel 9 van de re-integratieverordening is een vertaling van de visie.

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 9. Participatievoorziening beschut werk</p> <p>De regiogemeenten onderzoeken in het eerste half jaar van 2015, binnen de context van het werkbedrijf in de arbeidsmarktregio Zaanstreek-Waterland hoe beschut werk het beste vorm wordt gegeven. Deze voorziening wordt voor 1 juli 2015 voor vaststelling aan de raad aangeboden.</p>	<p>Artikel 9 Participatievoorziening beschut werk</p> <ol style="list-style-type: none">1. Tot de doelgroep behoort een persoon die door een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking een zodanige mate van begeleiding op en aanpassingen van de werkplek nodig heeft dat van een reguliere werkgever niet kan worden verwacht dat hij deze persoon in dienst neemt.2. Het college kan met behulp van een screening en/ of verdiepende diagnose beoordelen of een persoon uit de doelgroep uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden kan werken.3. Het college organiseert voor deze doelgroep participatieplekken in samenhang met (arbeidsmatige) dagbesteding en participatie (WMO).4. Het college stelt het aantal beschutte werkplekken tegen wettelijk minimum loon (WML) vooralsnog vast op nul. In het geval dat het college op een later tijdstip het aantal beschutte werkplekken

	<p>vaststelt op een hoger aantal dan nul, zijn de volgende bepalingen van toepassing:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Het college kan de voorziening beschut werk tegen het WML aanbieden aan een persoon behorende tot de doelgroep zoals genoemd in lid 1. b. Wanneer het college besluit deze voorziening op WML aan te bieden, maakt het college uit de doelgroep een voorselectie. Bij het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen wordt advies ingewonnen of de persoon uitsluitend arbeidsparticipatie kan hebben in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden. Het college draagt personen pas voor bij het UWV als er plekken beschut werk op WML aangeboden worden. c. Om de in artikel 10b, eerste lid, van de Participatiewet, bedoelde werkzaamheden mogelijk te maken zet het college de volgende ondersteunende voorzieningen in: fysieke aanpassingen van de werkplek of de werkomgeving, uitsplitsing van taken of aanpassingen in de wijze van werkbegeleiding, werktempo of arbeidsduur. d. Het college bepaalt de omvang van het aanbod beschut werk tegen WML en legt vast hoeveel plekken de gemeente beschikbaar stelt. In verband hiermee overlegt het college met het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen, aan de gemeente gelieerde bedrijven en andere reguliere werkgevers.
--	--

Wijziging re-integratieverordening no-risk polis (artikel 12)

VNG en UWV hebben recentelijk nieuwe afspraken gemaakt over de no-riskpolis 2015 voor de gemeentelijke doelgroep van de banenafpraak in het kader van de Participatiewet. Voor werkgevers betekent deze afspraak dat zij voor gemeentelijke kandidaten op een garantiebaan gebruik kunnen maken van de no-riskpolis die gelijk is aan de bestaande polis voor Wajongers.

Deze afspraak is tijdelijk en geldt alleen voor 2015. Het kabinet heeft een wetsvoorstel in

voorbereiding om de no-riskpolis voor de gemeentelijke doelgroep per 2016 voor de duur van 5 jaar via UWV te laten lopen.

De huidige tekst in artikel 12 is niet in lijn met deze afspraak. Daarom stellen wij voor om artikel 12 te wijzigen.

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 12. No-riskpolis</p> <p>1. Een werkgever komt in aanmerking voor een no-riskpolis als:</p> <ol style="list-style-type: none"> de werkgever voor ten minste de duur van zes maanden een arbeids-overeenkomst aangaat met een werknemer; de werknemer voorafgaande aan de aanvang van de arbeid behoort tot de doelgroep; de werknemer een structurele functionele beperking heeft of de werkgever ten behoeve van de werknemer een loonkostensubsidie als bedoeld in artikel 10d van de wet ontvangt; artikel 29b van de Ziektewet niet van toepassing is, de werknemer zijn woonplaats heeft binnen de arbeidsmarktregio Zaanstreek-Waterland. <p>2. De no-riskpolis vergoedt:</p> <ol style="list-style-type: none"> het loon van de werknemer tot ten minste 100 procent van het minimumloon, en een jaarlijks te indexerende percentage bovenop de dekking voor extra werkgeverslasten. <p>3. Om de werkgever een no-riskpolis te kunnen verstrekken, sluit de gemeente een verzekering af en treedt op als verzekeringnemer. De begunstigde is de werkgever.</p> <p>4. Het college verstrekt de no-riskpolis tot en met 24 maanden na indiensttreding van de werknemer bij de werkgever.</p>	<p>Artikel 12. Tijdelijke regeling no-riskpolis 2015</p> <p>1. Een werkgever komt in 2015 voor de no-riskpolis die het UWV namens de gemeente uitvoert in aanmerking als:</p> <ol style="list-style-type: none"> de werkgever een arbeidsovereenkomst aangaat met een werknemer en; de werkgever voor de werknemer een loonkostensubsidie als bedoeld in artikel 10d van de wet ontvangt en; het UWV voor de werknemer een Indicatie banenafpraak heeft afgegeven. <p>2. De no-riskpolis vergoedt bij ziekte van de in het eerste lid bedoelde werknemer een bedrag overeenkomstig het in artikel 29b Ziektewet bepaalde.</p> <p>3. De werkgever draagt zorg voor de ziek- en herstelmelding bij het UWV op de door het UWV voorgeschreven wijze.</p> <p>4. De werkgever dient de gemeente per ommegaande op de hoogte te stellen van de ziek- en herstelmelding.</p> <p>5. Over de periode waarin de werkgever gebruik kan maken van de no-riskpolis op grond van de Ziektewet, wordt geen loonkostensubsidie als bedoeld in artikel 10d van de wet betaald.</p>

Meetbare doelstelling

In Beemster gaat het om naar schatting 0,5-1 persoon instroom per jaar van mensen uit deze doelgroep. De diagnose vindt plaats bij afdeling W&I in samenwerking met de afdeling WMO en waar nodig specialistische partijen. Voor deze mensen worden passende beschutte (werk)plekken gezocht zoals beschreven in de visie.

Financiële consequenties

Geen. Het Participatiebudget is van toepassing.

Overige consequenties

Geen

Monitoring evaluatie

Na besluitvorming zal zowel lokaal als regionaal gewerkt worden aan de nadere uitwerking. Implementatie zal naar verwachting in het najaar van dit jaar aan de orde zijn. Halverwege 2016 evalueren we. Zitten we op de goede weg? Hebben we de goede trajecten ingekocht? Wat is het resultaat voor de klant? Zijn die tevreden? Missen we nog mogelijkheden om mensen uit de doelgroep een passende plek te bieden? etc.

Voorgesteld besluit

Het college adviseert de gemeenteraad

1. de visie op beschut werk nieuw vast te stellen;
2. de wijzigingen in de re-integratieverordening vast te stellen:
 - A. artikel 9 Participatievoorziening beschut werk nieuw;
 - B. artikel 12 No-risk polis.

Communicatie/Participatie

De voorliggende visie is ambtelijk voorbereid met de negen gemeenten uit de regio Zaanstreek Waterland en wordt onderschreven door alle portefeuillehouders uit de regio. Vanwege de doelgroep die zowel betrekking heeft op de WMO als de WWB zijn diverse cliëntenraden benaderd. Zowel de cliëntenraad WWB van Purmerend als de WMO raad Purmerend en WMO raad Beemster zijn geconsulteerd en hebben ervoor gekozen gezamenlijk advies uit te brengen. Dit advies is te lezen in de bijlagen.

Alle gemeenteraden hebben dezelfde presentatie gekregen in aanloop naar de besluitvorming. In alle gemeenteraden wordt dezelfde visie en verordening aangeboden. Binnen het proces van voorbereiding is intern gesproken met de WMO, Werk & Inkomen en extern met diverse zorgpartijen.

Voor de verdere uitwerking zal regionaal worden opgetrokken waar mogelijk en lokaal in verbinding met betrokken afdelingen en partijen. Inmiddels heeft een gesprek plaats gevonden tussen diverse zorgpartijen (Odion, Prinsenstichting, Heliomare etc.), Baanstede en de gemeente. De visie wordt door hen onderschreven. De conclusie van dat overleg was dat een sterkere samenwerking tussen organisaties een verbetering kan geven voor de doelgroep. Vervolgstappen in de uitwerking worden gezamenlijk gezet.